

Oponentní posudek diplomové práce

<i>Jméno a příjmení autora</i>	Horký Alexandr
<i>Název práce</i>	Trestní odpovědnost mladistvých
<i>Oponent</i>	Doc. JUDr. Jan Chmelík, Ph.D.
<i>Označení vysoké školy</i>	Západočeská univerzita, Fakulta právnická, Katedra trestního práva, Plzeň

Trestní odpovědnost mládeže, její trestání, přístupy k řešení protiprávních jednání spáchaných mládeží jsou stále otevřená témata, která zasluhují pozornost. Tuto skutečnost správně postihnul v úvodu své diplomové práce i její autor Alexander Horký. Jako cíl diplomové práce si vytýčil komplexní, i když ne zcela vyčerpávající, přehled o dané problematice.

Diplomová práce je rozdělena do osmi kapitol. První kapitolu tvoří úvod, ve kterém si student mimo uvedení do problematiky trestní odpovědnosti mladistvých stanovil i cíl, kterého se diplomovou prací dosáhnout. Druhá kapitola se věnuje příčinám a podmínkám páchaní kriminálních deliktů mládeží z pohledu kriminologického. Jde však o velmi kusé a zevrubné konstatování faktů, doplněných četnými statistickými přehledy, které mají samozřejmě svou informační hodnotu. Třetí kapitola podává historický exkurz vývoje právní úpravy odpovědnosti mládeže (mladistvých) za své protiprávní činy. Ve velmi širokém rozmezí od domácího obyčejového práva až po současnou právní úpravu v jednotlivých etapách vývoje je popsán sice zevrubně, lež pro daný účel zcela dostatečně jaké přístupy k posuzování protiprávních jednání mladistvých byly v tom kterém historickém období voleny a na základě jaké právní úpravy. Tato kapitola je z mého pohledu velmi přínosná, neboť se velmi dlouho opomíjelo ohlédnutí do minulosti, které je zcela jistě v mnohých ohledech inspirující pro současnou posuzování deliktů páchaných mládeží. Na tuto část navazuje 4 kapitola, která je speciálně věnována zák.č. 218/2003 Sb. o soudnictví ve věcech mládeže. Správně je hodnocena souvislost tohoto speciálního zákona ve vztahu k trestnímu zákoníku a trestnímu řádu, mládež je správně a přilehavě rozdělena do tří základních skupin podle věku, jsou charakterizovány základní pojmy trestní odpovědnosti osob mladších 15 let, mladistvých i osob blízkých věku mladistvého. V této kapitole se však autor dopouští nepřesností, z nichž za zásadní považuji používání podle současné právní úpravy neplatného označení nebezpečnosti činu (str. 28). V páté kapitole jsou popsány základy trestní odpovědnosti mladistvých podle standardních hledisek věku, přičetnosti a rozumové a mravní vyspělosti. V úvodu této kapitoly je provedeno teoretické rozdělení trestní odpovědnosti na absolutní, relativní a plnou trestní odpovědnost. Student se v této kapitole také kriticky zamýšlí (vlivem názoru soudce obvodního soudu v Praze) na účelnosti relativní trestní odpovědnosti u mladistvého

vycházejí z nedostatečné rozumové a mravní vyspělosti. V tomto ohledu však postrádám názor studenta, zda relativní tr. odpovědnost je skutečně zbytečná a lze ji plně nahradit institutem klasické nepřičetnosti založené na přítomnosti duševní poruchy v době spáchání trestného činu (provinění). Rovněž i v této kapitole (str. 34) je použita terminologie „nebezpečnosti činu pro společnost“, zřejmě proto, že ne zcela dostatečně korigoval zdroj, ze kterého čerpal s ohledem na nové pojetí trestného činu. V šesté kapitole jsou charakterizována jednotlivá opatření, která lze ukládat mladistvému za provinění. Sedmá kapitola je věnována exkurzu do zahraničních právních úprav trestní odpovědnosti mládeže, která vcelku vhodně doplňuje celou problematiku trestní odpovědnosti mladistvých za provinění. V osmé kapitole se autor pokouší de lege ferenda zaujmout stanovisko zejména k věkové hranici trestní odpovědnosti a pod dojmem jednoho případu se přiklání k tomu, aby hranice trestní odpovědnosti byl snížen na 14 let bez hlubšího zdůvodnění a relevantních informací.

Celková odborná úroveň diplomové práce je na vyhovující úrovni, student prokazuje znalost problematiky, schopnost pracovat s informacemi i s právními normami, správně je interpretovat a aplikovat. V řadě případů je však jeho argumentace velmi strohá, bez bližšího zdůvodnění.

Po stránce jazykové mám však velmi vážné výhrady, kdy v celém textu je řada pravopisných chyb, dokonce i hrubek (např. vyplívá), nesprávně uváděný titul (Judr) a řada dalších.

Citační kultura, spíše grafická úprava odkazů je rovněž problematická, kdy používá stejnou velikost písma jako v hlavním textu, velké mezery mezi jednotlivými odkazovými zdroji pod čarou apod.

Zdrojová literatura je vyhovující, stejně tak práce se zdroji, i když v některých případech schází citace zdrojů, ze kterých autor čerpal (např. poslední zpráva NSZ, ovšem již čtenář nezjistí o jaký dokument, z jakého roku se jedná), a další.

Celkové hodnocení: Práce vyhovuje požadavkům na diplomovou práci, je napsána v přiměřeném rozsahu a v dostatečné odborné úrovni. Přínosná je zejména svými historickými souvislostmi a pohledem do zahraniční právní úpravy. Obsahuje však řadu chyb jak terminologických tak zejména pravopisných. Proto ji hodnotím jako **dobrou**.

Navrhovaná otázka k obhajobě: Zdůvodněte svůj názor na snížení věkové hranice pro trestní odpovědnost.

V Praze dne 10.4.2014.

Doc. JUDr. Jan Chmelík, Ph.D.

